

Národní galerie v Praze v roce 2016 oslaví 220 let od svého založení

V příštím roce oslaví Národní galerie v Praze 220 let od svého založení. To z ní činí jednu z celosvětově nejstarších veřejných uměleckých sbírek. Výroční výstava na téma darování a velkorysosti poprvé propojí všechny galerijní budovy a sbírky. Poprvé bude v Praze vystavovat jeden z nejslavnějších umělců současnosti, čínský konceptualista Aj Wej-wej. Rok 2016 bude také ve znamení 700. výročí narození Karla IV., který se stane hlavní postavou rozsáhlého česko-německého výstavního projektu. Dalším projektem připomene v příštím roce Národní galerie 30. výročí založení sbírky architektury, bude hostit výstavu francouzského kultovního malíře Henri Rousseaua a představí i díla renesančního malířského génia Lucase Cranacha st. Nadto bude zpřístupněn oživený areál středověkého Kláštera sv. Anežky České se sochařským parkem a palác Kinských s novou dramaturgií atraktivních krátkodobých výstav.

Dějiny Národní galerie v Praze se začaly psát 5. února 1796, kdy se skupina složená z patrioticky zaměřené šlechty a osvíceného měšťanstva rozhodla *pozvednout upadlý umělecký vkus domácí veřejnosti* a založila Obrazárnu Společnosti vlasteneckých přátel umění. Její počátky byly skromné – od šlechtických výpůjček se jen pozvolna přecházelo k zisku děl prostřednictvím nákupů a darů. V roce 1918 se Obrazárna proměnila v ústřední uměleckou sbírku nového státu. Zanícení a velkorysost zakladatelů Obrazárny, mecenášství i kulturní politika nově vzniklého státu, který mj. v roce 1923 nakoupil legendární díla tzv. francouzské sbírky, zásadním způsobem přispěly ke vzniku moderní a odborně spravované galerie.

Řada muzeí odvozuje svůj původ od daru či aktu štědrosti a šlechetnosti a nejinak je tomu i v případě Národní galerie v Praze. Rokem 220. výročí jejího založení budou proto rezonovat právě témata darování, filantropie, podpory současného umění, ale také téma dialogu a kultivace vztahu mezi veřejným a soukromým sektorem.

„Oslava významného výročí Národní galerie není pouze oslavou historického okamžiku, ale především připomenutím výjimečného odkazu našich předchůdců a zároveň předznamenáním dalšího rozvoje muzea umění 21. století. Československý stát v roce 1923 učinil z dnešního pohledu nesmírně strategické rozhodnutí – nejenže hodnota děl tzv. francouzské sbírky z původních 5 milionů korun mnohonásobně vzrostla, ale nákupem vzrostla především historicko-kulturní hodnota sbírky Národní galerie jako takové. Stejně jako hledalo prvorepublikové Československo vzory ve Francii, měla by dnešní Národní galerie hledat vzory v předních zahraničních institucích vizuální kultury. Galerie by měla stimulovat zájem o poznání, inspirovat a rozvíjet kreativitu jednotlivců i celé společnosti. Prostředkem k tomu jsou jak umělecké sbírky, tak krátkodobé výstavní projekty, které umožňují zprostředkovat umělecké zážitky překračující hranice. S významným výročím, které Národní galerie příští rok oslaví, chceme veřejnosti připomenout nejen její význam, ale také ukázat, kam chceme, aby dále směřovala,“ říká generální ředitel Jiří Fajt.

Cíle a výsledky roku 2015

V roce 2015 prošla Národní galerie zásadní proměnou, spočívající v přijetí *Koncepce rozvoje Národní galerie na léta 2015–2020* představenou v červnu generálním ředitelem Jiřím Fajtem. Rok 2015 se nesl ve znamení organizačních změn, s přijetím koncepce byla započata implementace nové organizační struktury. Tým Národní galerie posílila Milena Kalinovska z Washingtonu, která od 1. října vede Sbírku moderního a současného umění a od 1. prosince také Sbírku umění 19. století. Veřejnosti byl představen Marius Winzeler, švýcarský historik umění dlouhodobě působící v Německu, který od 1. ledna 2016 povede Sbírku starého umění.

Jedním z hlavních cílů Národní galerie bylo v roce 2015 zvýšení návštěvnosti Veletržního paláce a jeho otevření se především mladším cílovým skupinám, čehož bylo docíleno prostřednictvím nové dramaturgické koncepce a soustředěním krátkodobých výstav do třech dramaturgických celků: *GRAND OPENING*, *SUMMER OPENING*, *AUTUMN OPENING*. Zaměření na mladé návštěvníky významně podpořilo zavedení vstupu zdarma do sbírkových expozic pro děti, mládež do 18 let a studenty do 26 let realizované díky spolupráci s Komerční bankou. Nejambicióznějším výstavním projektem byla výstava *Umělci a proroci* uspořádaná ve spolupráci se Schirn Kunsthalle ve Frankfurtu nad Mohanem, z doprovodných programů si velkou popularitu získal mimo jiné projekt letního kina na střeše Veletržního paláce.

Kromě péče o sbírky, odborné činnosti a pořádání výstav Národní galerie nabídla pestrou škálu doprovodných a vzdělávacích aktivit napříč všemi sbírkami. Zahájena byla také spolupráce s renomovaným německým nakladatelem Waltherem Königem, díky níž se významně rozšířila nabídka zahraničních uměleckých publikací v knihkupectví Veletržního paláce. V říjnu se uskutečnila premiéra propagačního spotu *Homolka a Čapek*, který získal popularitu na sociálních sítích a Národní galerie by s ním ráda uspěla i v oborových soutěžích. Konec roku se nese ve znamení výstavního projektu mapujícího středověké a renesanční umění v Krušnohoří ve Valdštejnské jízdárně a výstavy *Budování státu* ve Veletržním paláci, která představuje způsoby, jakým se umělecká média podílela na konstrukci státní identity v před- a poválečném Československu.

Oslavy 220. výročí napříč Národní galerií

Palác Kinských na Staroměstském náměstí bude od února 2016 hostit hlavní expozici výroční výstavy *Velkorysost: Umění obdarovat* mapující identitu a poslání nejstarší české sbírkotvorné instituce. Výstava je zaměřena na zmíněná témata donátorství, štědrosti a vzájemnosti a je to poprvé, kdy jeden výstavní projekt propojí všech šest galerijních budov. Expozice v jednotlivých objektech představí díla ze sbírek Národní galerie, ale také intervence současných českých i zahraničních umělců (Jiří Kovanda, Matts Leiderstam, Yoshihiro Suda Prinz Gholam a další). Součástí oslav 220. výročí budou také výstavy dvou výjimečných uměleckých osobností – čínského konceptuálního umělce Aj Wej-weje a nejznámějšího současného senegalského umělce El Hadji Syho. Aj Wej-wej představí na piazzetě před Veletržním palácem svůj proslulý *Zvěrokruh*, malíř, kurátor a kulturní aktivista El Hadji Sy zase vůbec první výstavu současného afrického umění v Národní galerii.

Oslavy 220. Výročí budou zahájeny 4. února v paláci Kinských otevřením výroční výstavy, a posléze 5. února ve Veletržním paláci společně s Aj Wej-wejem, El Hadji Sym a či Apoteózou Jiřího Davida. Výstavy a intervence v dlouhodobých expozicích doplní bohatý doprovodný program, který vyvrcholí koncertem v Malé dvoraně. Ve dnech 5. až 7. února, při příležitosti zahájení výroční výstavy *Velkorysost: Umění obdarovat*, budou mít návštěvníci volný vstup do všech stálých expozic a výstav. Při příležitosti výročního roku připraví Národní galerie na podzim 2016 také první výroční konferenci s titulem *Existence Národní galerie v post-národní době: politika vize, struktura sbírek, zaostřeno na diváka (aneb strategie přežití)* a v průběhu roku představí přednáškový cyklus. V něm se zaměří na zprostředkování

zkušeností z velkých infrastrukturálních projektů v zahraničí z pohledu muzejních manažerů i světových architektů.

Císař Karel IV. a jeho století

Hlavním výstavním projektem starého umění bude v příštím roce rozsáhlá výstava *Císař Karel IV. 1316–2016* ve Valdštejnské jízdárně a v Karolinu. V květnu zahájená výstava k příležitosti 700. výročí panovníkova narození je první česko-bavorskou zemskou výstavou, a po Praze bude mít své druhé pokračování v Germanisches Nationalmuseum v Norimberku. Záštitu nad ní převzali premiéři obou zemí Bohuslav Sobotka a Horst Seehofer, jakož i kardinál Dominik Duka. Bezmála dvě stě exponátů zapůjčených z více jak stovky nejprestižnějších evropských a amerických muzeí, církevních i soukromých sbírek představí portrét významného vladaře oproštěný od zkreslujících nánosů ideologických předsudků. Kromě výstavy samotné připravila Národní galerie logo oslav, které převzaly mnohé další instituce věnující se tématu. Výstavu doprovodí již od května bohatý doprovodný program jak na české, tak i na bavorské straně.

Změny v expozicích a oživený Anežský klášter

Koncepce rozvoje Národní galerie klade mimo jiné zásadní důraz na postupnou revitalizaci dlouhodobých expozic jednotlivých sbírek. V příštím roce budou zahájeny významné změny ve dvou galerijních objektech – Klášteře sv. Anežky České a paláci Kinských. S výroční výstavou bude zahájena postupná revitalizace přízemního parteru paláce Kinských ve snaze nabídnout kvalitní veřejný prostor určený odpočinku a volnočasovým aktivitám, který by se měl stát centrálním objektem galerie i živým informačním centrem. Výstavní prostory paláce Kinských budou v budoucnu hostit ty nevýznamnější zahraniční výstavy, v září 2016 zde bude otevřena výstava Henri Rousseaua připravovaná ve spolupráci s Musée d'Orsay v Paříži.

V červnu bude veřejnosti nově zpřístupněn revitalizovaný areál Kláštera sv. Anežky České. Historii františkánského ženského a mužského dvoukláštera připomene expozice lapidária a prohlídkový okruh věnovaný osobnosti královské princezny Anežky, zakladatelky a první abatyše kláštera. Sochařským parkem s díly Karla Malicha, Aleše Veselého, Františka Bílka, Jaroslava Róny, Čestmíra Sušky, Pavla Opočenského, Stanislava Kolíbala, Michala Gabriela, Stefana Milkova, Františka Skály a Josefíny Jonášové ožijí upravené klášterní zahrady přístupné severní branou z Dvořákova nábřeží. Vstup do zahrad bude volný a kromě exteriérových soch a objektů nabídnou také prostor pro posezení, komunitní aktivity a kulturní program (letní kino, divadlo či hudbu) s cílem vytvořit zde programový zárodek motivující ke kultivaci vltavského břehu v této stále pozapomenuté části Starého města.

Změny ve Schwarzenberském paláci se ponesou v duchu příprav nové stálé expozice manýrismu a baroka, které se svým nástupem v lednu 2016 zahájí nový ředitel Sbírký starého umění Marius Winzeler. Otevření nové sbírkové expozice by mělo proběhnout v roce 2017. Pod vedením Mileny Kalinovské již byly zahájeny přípravy nové sbírkové expozice umění 19. století, moderního a současného pro Veletržní palác. Změny ve stálých expozicích budou klást důraz na provázání dosud odděleně prezentovaného českého a zahraničního umění. Koncepce sbírek bude – mnohem více než pouze z tradiční chronologie – vycházet z tematických aspektů, kulturně-společenského kontextu uměleckých děl či autorských a objednatelských souborů.

Budoucnost Veletržního paláce

Podstatným tématem příštího roku bude pokračování odborné diskuze nad osudem Veletržního paláce a očekáváním a potřebami Národní galerie. Jejím cílem bude zvolit nejvhodnější formát a zadání pro architektonickou soutěž o návrh velkorysé rekonstrukce. Veletržní palác by se měl po rekonstrukci proměnit v hlavní sídlo Národní galerie s centralizovanou administrativou, depozitáři, restaurátorsko-technologickým zázemím, studovny, knihovnou a archivem s veřejnou čítárnou a v neposlední řadě především

výstavními prostory odpovídajících měřítek. Alespoň 60 % výstavní plochy by mělo být posléze vyšších než sedm metrů. S Magistrátem a Institutem plánování a rozvoje hl. města Prahy bude pokračovat ověřování možnosti spolupráce na projektu Centra pro současné umění, kam by mohla Národní galerie soustředit programové aktivity směřované na podporu nejmladší vizuální kultury po roce 1989 s možností podpory i další umělecké tvorby (divadla, filmu či hudby).

Ve spolupráci s Městskou částí Praha 7 se Národní galerie aktivně podílí na dlouhodobém rozvoji okolí Veletržního paláce, který se stane přirozeným těžištěm živé umělecké čtvrti. Společně s univerzitními partnery bude Národní galerie dále zvažovat možnost založení akademického institutu s mezinárodní účastí a mezinárodním výukovým programem zaměřeným na vizuální kulturu (např. muzeologie, kurátorská studia, muzejní management), ale i na dynamicky se rozvíjející sektor tzv. kreativního průmyslu.

Výstavy v roce 2016

Kromě výroční výstavy, Karla IV. a Rousseaua představí Národní galerie v příštím roce také výstavní projekt *Tři století americké grafiky*, který do Prahy zavítá z National Gallery of Art ve Washingtonu, či tvorbu Zdeňka Rykra, malíře a autora legendárních obalů značky Orion. Ve Šternberském paláci bude od června uvedena jako součást stálé expozice výstava *Cranach ze všech stran* prezentující vedle renesančních maleb, také výsledky výzkumu, díky nimž se divák dostane pod povrch procesů vzniku Cranachova díla. Tradiční grafické kabinet ve Veletržním a Schwarzenberském paláci budou příští rok hostit komorní výstavy Jana Zrzavého, Karla Josefa Hosera nebo Jana Kupeckého. Současné umění bude zastoupeno výstavou Jiřího Kovandy a kurátorským debutem Edith Jeřábkové a Chrise Scharpa mapujícím mladou českou uměleckou scénu. Pokračování se příští rok dočkají také dlouhodobé cykly – Moving Image Department, Poetry Passage a projekt Introducing, který představuje dosud neobjevené mladé umělce.

Národní galerie bude i nadále spolupracovat s uměleckými a akademickými subjekty a stane se spolupořadatelem výstavy závěrečných prací Vysoké školy uměleckoprůmyslové (UMPRUM), Akademie výtvarných umění, výstavy finalistů Ceny Jindřicha Chalupeckého a přehlídky ceny StartPoint. V Salmovském paláci, někdejší domově Pavla Kohouta a Jeleny Mašínové, spoluautorů Charty 77, bude ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla na podzim otevřena expozice *Charta Story*, dokumentující tento pro československé moderní dějiny zásadní milník občanské statečnosti. V kurátorském výběru budou představena díla výtvarně činných signatářů.

Návštěvník a partnerství

Významným cílem Národní galerie v roce 2016 bude zvyšování návštěvníckého komfortu. V rámci tiskovin k výroční výstavě získají návštěvníci nejen přehled o jednotlivých sbírkových expozicích, ale také o jejich vzájemné dostupnosti. Pro snadnější návštěvníckou orientaci bude rovněž zjednodušen systém vstupného. Rok 2016 bude dále rokem zkvalitňování nabídky restauračních a kavárenských služeb v galerijních objektech. Změnou projdou i členské programy Národní galerie – kromě jiného bude založen Klub mecenášů.

I v příštím roce budou v Národní galerii pokračovat dny volného vstupu související nejen s výročí galerie, ale i s celopražskými akcemi, na nichž se galerie podílí jako jsou např. *Zažít město jinak*, *Pražská muzejní noc*, *Den architektury* či *Open House*. V rámci doprovodných programů se galerie v lednu 2016 ve spolupráci s Českým rozhlasem zapojí do oslav Svátku umění (Art Birthday) a v červnu téhož roku bude ve spolupráci s Francouzským kulturním institutem hostit první *Noc filozofie*. V příštím roce bude Národní galerie pokračovat se spolupráci s divadelním Studiem Hrdinů, v tamních prostorách Národní galerie podpoří například i Prague International Advertising Festival, Lunchmeat a uvede řadu přednášek a filmových projekcí rozšiřující programovou nabídku Národní galerie.

Výstavní projekty Národní galerie v Praze roku 2016

Velkorysost: Umění obdarovat

Datum konání: 5. 2. 2016 – 3. 7. 2016

Místo konání: centrální expozice – Palác Kinských, doprovodné instalace a jednotlivá díla ve stálých expozicích – Palác Kinských, Klášter sv. Anežky České, Veletržní palác, Šternberský palác, Salmovský palác, Schwarzenberský palác

Výstavu připravil hlavní kurátor Národní galerie Adam Budak a tým kurátorů: Eva Bendová, Kristýna Brožová, Oldřich Bystřický, Markéta Hánová, Adéla Holubová, Veronika Hulíková, Štěpánka Chlumská, Martina Jandlová, Rea Michalová, Zuzana Novotná, Michaela Pejčochová, Radomíra Sedláková, Petr Šámal, Olga Uhrová, Marcela Vondráčková, Petra Zelenková

5. února 2016 uplyne 220 let od založení Obrazárny Společnosti vlasteneckých přátel umění v Čechách, jejíž nástupkyní se po několika dalších proměnách roku 1949 stala Národní galerie v Praze. Na rozdíl od spíše historicky a retrospektivně zaměřených aktivit běžně pořádaných k připomenutí podobných výročí oslaví Národní galerie jubileum výstavou věnovanou tématu sdílení duchovních a uměleckých hodnot, velkorysosti a mecenášství.

Série přehlídek připravených společně všemi sbírkami Národní galerie se pokusí o zmapování identity a poslání celé instituce a o vyzdvížení jejího potenciálu poskytovat prostor a zároveň sama být iniciátorem aktu obdarování a sdílení. Mnohohrstevný a

různorodý útvar sestávající z centrální expozice ve druhém patře paláce Kinských a doprovodných prezentací v dalších budovách Národní galerie představí reflexe tohoto tématu v historickém kontextu, stejně jako v kontextu lingvistickém, poetickém či sociálním. Zdůrazněním faktu, že muzeum je či může být samo o sobě darem a sbírky jsou sdíleným vlastnictvím nás všech, poskytne výstava vhled do unikátního procesu obdarování a jeho souvislostí.

Výstava ve své obecné rovině představí osobnosti, které se podílely na vzniku a rozvoji instituce během uplynulých dvou staletí. Zároveň zde však narazíme na otisk ideálů a vizí aktérů současných, včetně autorů a tvůrců výstavy, kteří tu zanechali nesmazatelnou stopu v podobě konceptu celého projektu. Vedle mistrovských děl z vlastních sbírek, ilustrujících ideál donátorství, štědrosti a vzájemnosti, jejichž jedinečný výběr bude k vidění ve druhém patře paláce Kinských, představí Národní galerie srovnávací materiál z jiných institucí. Hlavní témata výstavy podpoří také práce ve stálých expozicích všech šesti budov Národní galerie, stejně jako díla živého umění vytvořená přímo pro tento projekt jako přesah a kontext zcela soudobý. Mezi současné umělce, kteří speciálně pro tuto příležitost vytvoří dílo reflektující danou problematiku, patří například Jiří Kovanda, Klára Kristalová, Matts Leiderstam, Yoshihiro Suda, Prinz Gholam, Edmund de Waal, Jaromír Novotný, Hiroshi Sugimoto a řada dalších.

Aj Wej-wej: Zvěrokruh

Datum konání: 6. 2. 2016 – 31. 8. 2016

Místo konání: Veletržní palác

Kurátoři: Adam Budak, Michaela Pejčochová

První a dlouho očekávané uvedení čínského umělce Aj Wej-weje v České republice se uskuteční na piazzetě před Veletržním palácem. Jako jeden z doprovodných projektů oslav 220. výročí založení Národní galerie v Praze bude prezentováno jeho dílo Zvěrokruh. Dvanáct bronzových hlav zvířat zvěrokruhu vznikly jako kopie plastik, jež během opiových válek v roce 1860 zničila zahraniční vojska v Zahradě dokonalého jasu poblíž Pekingu. Jejich instalace ve veřejném prostoru jakožto připomínka spleťtého vztahu umění, historie a politiky úzce souvisí s reflexí poslání a identity výstavních institucí, které Národní galerie v Praze věnuje jubilejní výstavu Velkorysost: Umění obdarovat.

Plastiky původně vznikly v roce 2010 jako „sochy pro veřejný prostor“ představující autorovu tvůrčí reflexi situace v USA, kde žil v letech 1981–1993. Jelikož většinu soch ve veřejném prostoru považoval za příliš seriózní a komisi, působící spíše jako statické monumenty než předměty určené k pobavení a povznesení obyvatel města, rozhodl se zpracovat dané téma

hravě a přístupně běžnému divákovi, který není přímo návštěvníkem muzeí či galerií, ale typickým městským občanem. Tento koncept měl takový úspěch, že se Ajův Zvěrokruh, jenž byl poprvé k vidění od května do července 2011 v newyorském Central Parku kolem tzv. Pulitzerovy kašny, stal jedním z nejslavnějších děl současného čínského umění. Česká republika bude v celoevropském měřítku jedním z mála míst (vedle Dánska, Německa, Ruska a Španělska), kde bylo či bude dílo vystaveno. Jeho zpřístupnění přispěje k diskusi o funkci umění ve veřejném prostoru hlavního města a zároveň poskytne příležitost pro úvahy o složitém vztahu umění k historii, národní identitě i trhu s uměním na jedné straně, a jeho výrazových prostředcích na straně druhé. Představení Zvěrokruhu v roce, kdy Národní galerie v Praze oslaví 220. výročí svého založení, na veřejném prostranství před Veletržním palácem, jednou z nejunikátnějších staveb české moderní architektury, je tak v mnoha ohledech ojedinělým výstavním počinem.

El Hadji Sy: Malba – performance – politika

Datum konání: 6. 2. 2016 – 22. 5. 2016

Místo konání: Veletržní palác

Kurátoři: El Hadji Sy, Adam Budak, Markéta Hánová

Odborní poradci: Clémentine Deliss, Jana Jiroušková

Výstava senegalského malíře a kurátora El Hadji Syho poukáže v Národní galerii vůbec poprvé na současné proudy afrického umění a jeho reflexe kulturně-politických otázek. El Hadji Sy patří mezi přední a zároveň nejvlivnější současné senegalské umělce. Jako malíř, kurátor a kulturní aktivista působí na domácí i mezinárodní umělecké scéně. Již během studií rostla jeho skepse ke stylu, který tehdy na škole převládal, a sám se raději přiklonil k nekonvenčním materiálům a postupům. Od počátku své umělecké dráhy El Hadji Sy organizuje také výstavy, workshopy, zakládá sdružení a podporuje ostatní umělce. Často se tak ocitá v opozici vůči kulturní politice senegalské vlády. Jeho díla jsou působivá nejen v prostoru tradičních galerií, ale i mimo něj a lze se s nimi setkat v mezinárodních muzeích i na zdech v dakarských dělnických čtvrtích.

El Hadji Syho obrazy a instalace z období od 70. let po současnost bude Národní galerie prezentovat také s dalšími soudobými senegalskými malíři. El Hadji Syho výtvarná díla doprovodí archivní dokumentace jeho tvorby, plakáty performancí a workshopů zachycené ve filmových dokumentech. Výstava je součástí oslav 220. výročí založení Národní galerie v

Praze. Její stěžejní část bude zapůjčena z Museum der Weltkulturen ve Frankfurtu, nicméně v Praze bude představena v umělcově novém podání a dialogu s tradičními africkými artefakty ze Sbírký umění Asie a Afriky.

Jiří David: Apoteóza

Datum konání: 6. 2.2016 – 22. 5. 2016

Místo konání: Veletržní palác

Specifické dílo Jiřího Davida vychází ideově z monumentálního obrazu Apoteóza „Slovanstvo pro lidstvo!“, které je součástí cyklu Slovanská epopej Alfonse Muchy. Instalace byla v roce 2015 představena v Pavilonu České a Slovenské republiky na 56. mezinárodním bienále výtvarného umění v Benátkách.

Jiří David dílo Alfonse Muchy, které tematizuje heroickou ságu historie Čechů a Slovanů, reinterpretuje a přistupuje k němu z pozice současného autora se smyslem pro kritickou analýzu. Davidova černobílá verze Apoteózy je aktem dekonstrukce, která rafinovaně umocňuje zásah do jednotlivých částí kompozice díla formou apokryfů. Instalace dává impuls ke kritickému uvažování o celé řadě závažných politických, ekonomických, sociokulturních, filozofických a sociologických otázek, které referují o minulosti a současnosti světa v širších relacích, kde se prolínají lokální a globální problémy.

Pointou instalace je aktivní zapojení diváka, kterému David poskytuje celou škálu zajímavých mentálních, emocionálních a vizuálních zážitků. Jejím ohniskem je koridor, kde se divák-aktér setkává s reinterpretovaným obrazem Apoteózy. Ten se v instalaci odráží v zrcadlové stěně, díky čemuž se divák stává v daném okamžiku pomíjivou součástí díla. Instalace motivuje diváka zamýšlet se nad geopolitickými a sociálně-kulturními otázkami v časové ose více než jednoho století. Apoteóza Jiřího Davida klade otázky související s přehodnocením významů pojmů, jako jsou domov, vlast, národ, stát, slovanství či historie Čechů.

Císař Karel IV. 1316–2016

Datum konání: 15. 5. 2016 – 25. 9. 2016

Místo konání: Valdštejnská jízdárna, Karolinum

Autoři výstavy: Jiří Fajt (Národní galerie v Praze), Susanne Jaeger, Markus Hörsch, Christian Forster (Vědecké centrum pro dějiny a kultury středovýchodní Evropy při univerzitě v Lipsku), Michael Lindner, Olaf Rader (Berlín – Brandenburská akademie věd), Martin Bauch (Německý historický institut (DHI) Řím), Eva Schlottheuber (Univerzita Düsseldorf), Wolfgang Jahn, René Küpper (Dům bavorských dějin Augsburg)

Výstava představí Karla IV. jako mimořádnou osobnost evropských politických a kulturních dějin, jako zbožného, vzdělaného, cílevědomého a prozíravého panovníka, který k prosazení vlastních cílů neváhal použít širokou paletu diplomatických prostředků, lest a taktizování nevyjímaje. Jedním z nezaměnitelných rysů Karlovy vladařské koncepce bylo programatické využívání výtvarného umění a architektury k propagaci císařského majestátu. Karel IV. se zapsal do historie jako jeden z nejvelkorysejších uměleckých mecenášů a zakladatelů, současně také jako jeden z nejčastěji zobrazovaných panovníků v dějinách středověké Evropy. Cílem výstavy je ukázat portrét Karla IV. oproštěný od zkreslujících nánosů ideologických předsudků a nabídnout veřejnosti plastickou podobiznu historické osobnosti s jejími pozitivními i stinnými stránkami.

Jaký byl život na císařském dvoře? Jakým způsobem Karel IV. vnímán svými současníky? Odkud přicházely finanční prostředky na velkolepou a nákladnou císařskou reprezentaci? Jaká byla role umění ve službách Karlovy říšské politiky? Na takovéto a další otázky hledá výstava odpovědi prostřednictvím 170 exponátů všech uměleckých a uměleckořemeslných oborů, kulturně-historických a archivních dokumentů, vypůjčených z více jak stovky nejprestižnějších evropských a amerických muzeí, církevních i soukromých sbírek. Umělecké počiny Karla IV. a příslušníků jeho císařského dvora, ať již místem jejich vzniku byly Praha, Norimberk, Cáchy, Frankfurt nad Mohanem či jiná umělecká centra Svaté Říše

římské, budou vystaveny společně s inspiračními předlohami byzantského, italského nebo francouzského původu.

K výstavě bude připraven pestrý a obsáhlý mezinárodní program doprovodných aktivit, které budou výstavní projekt provázet po dobu konání obou částí výstavy v Praze i Norimberku. Návštěvníci budou moci navštívit řadu výstavních projektů v partnerských muzejních institucích v Čechách i Bavorsku, vydat se po stopách Karla IV. lokalitami spojenými s jeho životem a obdivovat památky karlovské architektury a umění v původním prostředí. Součástí doprovodného programu budou vědecká sympozia, workshopy, divadelní a hudební představení na obou stranách zemské hranice.

Cranach ze všech stran

Datum konání: 23. 6. 2016 – 22. 1. 2017

Místo konání: Šternberský palác

Kurátorka: Olga Kotková

Výstava Cranach ze všech stran představí německého renesančního malíře a jeho okruh nejen prostřednictvím unikátních děl ze sbírek Národní galerie v Praze, ale také pomocí nejzajímavějších výsledků průzkumu realizovaného specialisty z Cranach Digital Archive Düsseldorf pod vedením Gunnara Heydenreicha. Soubor pražských prací spojených s Cranachovým jménem je mimořádně různorodý a zahrnuje velmi přitažlivé a populární výjevy včetně Starého pošetilce, Cizoložnice před Kristem či Prvního hříchu. Nejen o nich vyjevil výzkum celou řadu dosud neznámých skutečností, včetně informací o technologických postupech vzniku děl, zejména pak jejich kopií. Výstava ve Šternberském paláci tak návštěvníkům představí nejnovější objevy týkající se nejcennějších děl Národní galerie a zároveň představí Cranachovu dílnu jako výborně organizovanou jednotku s precizními pracovními postupy.

Výjimečnost výstavě dodá také významný podíl aktivního zapojení návštěvníků. Výrazně bude posílena interaktivní část výstavy, na které budou probíhat pod vedením lektorského oddělení Národní galerie četné programy včetně malířských dílen. Návštěvníci si budou moci nakreslit či namalovat svoji vlastní kopii podle Cranacha za použití reprodukčních technik, které se používaly v umělcově dílně. Zájemcům bude k dispozici novodobá kopie

rozpracovaného obrazu, s jejíž pomocí si zhotoví pauzu, přenesou si kontury obrazu a budou moci malovat (téměř) jako Cranach.

30 let architektury ve sbírkách Národní galerie v Praze

Datum konání: 24. 6. 2016 – 10. 9. 2017

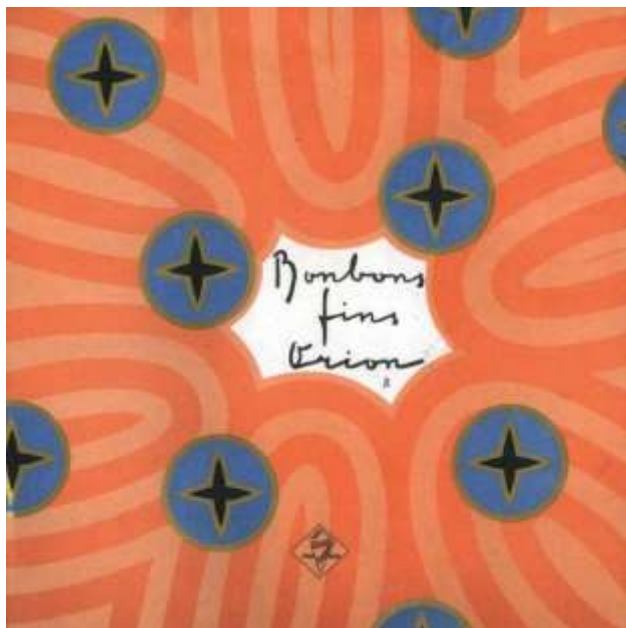
Místo konání: Veletržní palác

Kurátorka: Radomíra Sedláková

26. února 1986 byla v Národní galerii v Praze oficiálně ustavena Sběrka architektury. Jejím úkolem bylo soustředit se především na českou architekturu druhé poloviny 20. století. Přestože tehdy začínala s nulovým počtem exponátů, stala se postupně třetí největší galerijní sbírkou. Ve svých fondech dnes zahrnuje práce řady významných osobností členěné do šesti podsbírek: plány, modely, fotografie, negativy, kresby a grafické listy. Sběrka architektury Národní galerie v Praze vznikla především v souvislosti s přípravou stálých expozic Veletržního paláce. K jejímu založení napomohlo také dobové vládní usnesení o vzniku muzea architektury. Její vytvoření přitom definitivně naplnilo původní statut Moderní galerie Království českého, jež byla v roce 1901 „ustavena ... pro malířství, sochařství a architekturu“. Existující sbírky se zabývaly převážně architekturou do roku 1941 – tedy do vyhlášení stavební uzávěry v protektorátu Čechy a Morava. Architektura druhé poloviny 20. století stála stranou pozornosti. Právě ta měla být součástí nových expozic ve Veletržním paláci, a vznikla tudíž potřeba začít se právě tímto obdobím systematicky zabývat.

Výstava představí návštěvníkům, jak byla sbírka budována již od prvních nákupů, zachytí její dělení do jednotlivých podsbírek a představí nejvýznamnější osobnosti (mj. Václav Hlinský, Karel Janů, Alena Šrámková, Věra a Vladimír Machoninovi, Jiří Kroha, Jan Sokol, Karel Prager, Jan Línek a Vlado Milunič), konkrétní exponáty – jednotlivé stavby i celé soubory: mimo jiné I 'Unité d'habitation v Marseille (le Corbusier), Kolektivní dům v Litvínově (Evžen Linhart, Václav Hlinský), Státní galerie na Letné (Josef Gočár), hotel International (František Jeřábek), československý pavilon na Expo '58 v Bruselu (František Cubr, Josef Hrubý, Zdeněk Pokorný), Dům ČKD Na Můstku v Praze (Jan a Alena Šrámkovi), budova PVT v Praze (Jan Hančl), sklad JmP v Brně (Karel Tuza, Petr Uhlíř), soutěžní návrhy na budovu Metrostavu či soutěžní návrhy na československý pavilon na Expo '92.

Zdeněk Rykr a továrna na čokoládu

Datum konání: 25. 6. 2016 – 28. 8. 2016

Místo konání: Veletržní palác

Autor: Vojtěch Lahoda

Kurátorka: Lenka Pastýřiková

Tvorba Zdeňka Rykra (1900–1940) je přitažlivá záměrnou rezignací na jeden stylový modus. Malíř, dodneška stále poněkud zapomenutý, tvořil expresionisticky, realisticky, kubisticky, ale též v duchu novoklasicismu, smyslového realismu, neofauvismu, abstrakce, surrealismu, vytvářel koláže i asambláže, ale také plastiky a objekty. Byl současně konzervativní i avantgardní. Rykr přitahuje ale také oscilací mezi moderním uměním a reklamní činností. V roce 1921 začal vytvářet obaly a propagační letáky a plakáty pro Maršner-Orion, později Orion, jednoho z největších výrobců čokolády a cukrovinek v meziválečném Československu. Kultivovanost a nápaditost obalů čokolád Orion neměla ve své době obdoby stejně jako dlouhodobé působení umělce pro firmu Orion až do roku 1939. Rykrův „vynález“ čokoládové hvězdy Orion, provazcového písma nápisu Orion i motiv mouřenína na obalu slavné tyčinky Kofila svědčí o nevídaných schopnostech mladého umělce autodidakta. Čedok, Káva Kulík, německá automobilka Horch, Dr. Zátka, Škoda nebo Baťa pak byly dalšími společnostmi, na jejichž propagaci se Zdeněk Rykr podílel.

Rykr byl zručný kreslíř a karikaturista, podílel se na tvorbě satirického časopisu Trn, psal fejetony, které si také často ilustroval, redigoval časopis Domov a svět. Byl nezvykle úspěšný jak v reklamě, tak i ve volné tvorbě, ale také jako výtvarný kritik a žurnalista. Již v roce 1921 vystavoval jako samouk a student se slavnými Tvrdošijnými, ve 30. letech vystavoval v Paříži v Salónu Nadnezávislých. Výrazně podílel také na expozici Lázeňství v Československém pavilonu architekta Jaromíra Krejčara na Světové výstavě v Paříži 1937. K zajímavé a košaté tvorbě Zdeňka Rykra se váže ale také silný osobní příběh komerčně úspěšného umělce, který byl v uměleckém provozu navzdory tomu outsiderem. Pod tlakem okupace Československa nacistickým Německem spáchal Rykr v roce 1940 sebevraždu. Výstava ve Veletržním paláci představí Rykrovu tvorbu v celé šíři a úplnosti. Znejasnění hranic mezi vysokým a nízkým a mezi jednotlivými stylovými tendencemi ukáže, že dílo Zdeňka Rykra je stále aktuální.

Henri Rousseau

Datum konání: 16. 9. 2016 – 15. 1. 2017

Místo konání: Palác Kinských

Autoři koncepce: Gabriella Belli, Guy Cogeval

Kurátorka výstavy: Kristýna Brožová

Henri Rousseau, zvaný Celník (1844–1910), patří k nejvýznamnějším umělcům přelomu 19. a 20. století. Svým dílem zaujal nejen intelektuály jako byli Guillaume Apollinaire a sběratele – například Wilhelma von Uhde, ale také řadu malířů. Ve svých obrazech předjímal nebo řešil podobné problémy jako Paul Cézanne, Paul Gauguin, Pablo Picasso, Paul Klee, Frida Kahlo ad. Jako svůj inspirační zdroj ho vyzdvihovala zejména skupina Der Blaue Reiter v čele s Vasilijem Kandinským.

Výstava je realizována ve spolupráci s pařížským Musée d'Orsay na základě konceptu, který připravila Gabriella Belli (Fondazione Musei Civici di Venezia) a Guy Cogeval (Musée d'Orsay). Autoři Rousseaua zasazují do kontextu ostatních neméně významných umělců a snaží se vysledovat podněty spojené s archaičností, klasičností a svébytnou vizí realismu. Národní galerie v Praze představí Henriho Rousseaua na podzim roku 2016 po skončení výstavy v Musée d'Orsay. Výběr z pařížské expozice bude doplněn o díla českých umělců jako jsou Otto Gutfreund, Jan Zrzavý nebo Toyen, která přiblíží působení malíře na domácí prostředí. Na výstavu budou zapůjčena díla z řady prestižních domácích a zahraničních institucí i soukromých sbírek.

Tři století americké grafiky z National Gallery of Art

Datum konání: 5. 10. 2016 – 8. 1. 2017

Místo konání: Veletržní palác

Autoři: Amy Johnston, Judith Brodie (National Gallery of Art)

Kurátorka: Alena Volrábová

Výstava Tři století americké grafiky nabídne široký pohled na historii americké grafické tvorby od jejího vzniku na počátku 18. století až do současnosti. Na 140 grafik představí chronologicky i tematicky tvorbu od doby koloniální a revoluční až po ikonická díla 20. století. Expozice představí grafickou tvorbu autorů jako jsou John Simon, James McNeill Whistler, Fanny Palmer, Mary Cassatt, Winslow Homer, George Bellows, Roy Lichtenstein, Andy Warhol nebo Jackson Pollock.

Výstava se do Veletržního paláce přesune z National Gallery of Art ve Washingtonu, kde ji připravuje kurátorská dvojice Amy Johnston a Judith Brodie. Katalog bude obsahovat zastřešující studii profesora Michaela Lewise z Williams College a třináct stručnějších textů od kurátorů, akademiků, historiků, historiků umění i odborníků na americkou kulturu.

Proti přírodě: Mladá česká umělecká scéna

Datum konání: 5. 10. 2016 – 8. 1. 2017

Místo konání: Veletržní palác

Kurátoři: Edith Jeřábková, Chris Sharp

Proti přírodě je průzkumem nastupující mladé umělecké scény v České republice pod vedením Edith Jeřábkové a Chrise Sharpa. Dvojici kurátorů zajímá nový úzký vztah umělce k materiálům. Během přípravy výstavy proběhla návštěva desítek ateliérů současných umělců – přímá setkání jsou základní metodologií projektu. Edith Jerabkova (1970) je jednou z nejvýraznějších kurátorek současnosti. Snaží se pojmenovat dobové pocity a problémy, experimentuje s formátem výstavy. Chris Sharp (1974) je americkým spisovatelem a nezávislým kurátorem žijícím v Mexiku.

Third Mind. Jiří Kovanda a (ne)možnost spolupráce

Datum konání: 5. 10. 2016 – 15. 1. 2017

Místo konání: Veletržní palác

Kurátor: Adam Budak

Jiří Kovanda (1953) patří k nejvýznamnějším současným českým umělcům, jehož tvorba je zastoupena na prestižních světových přehlídkách. Mezinárodní proslulost mu získaly zvláště jeho akce a intervence ze 70. a 80. let 20. století, které se staly nepostradatelnou součástí zásadních výstav a publikací mapujících a začleňujících umění bývalého východního bloku zpět do evropského a světového kontextu. Výstava Národní galerie zkoumající podmínky umělecké spolupráce představí díla Jiřího Kovandy vznikající převážně ve spolupráci s dalšími umělci.

Výstavní cykly Národní galerie v Praze v roce 2016

Moving Image Department – IV. kapitola: The Rhetoric of Time, Revisited

Datum konání: 6. 2. – 22. 5. 2016

Místo konání: Veletržní palác

Kurátor: Adam Budak

Ústředním tématem čtvrté kapitoly Moving Image Department jsou čas a dočasnost. Dle filozofů, není velkorysým úkolem kinematografie pouze představovat obrazy, ale také je obklopovat světem. Čtvrtá kapitola představuje práce Tomáše Svobody (Česká republika), Ragnara Kjartanssona (Island), Josefa Daberniga (Rakousko) a Liama Gillicka (Velká Británie).

V. kapitola: 24. 6. – 10. 9. 2016

IV. kapitola: 6. 10. 2016 – 8. 1. 2017

POETRY PASSAGE#2

Datum konání: 6. 2. – 22. 5. 2016

Místo konání: Veletržní palác

Kurátoři: Adam Budak

Zatímco Poetry Passage#1 se (s Francem „Bifo“ Berardim) zaměřila na zkoumání role poezie jakožto „skrytého zdroje, který nám umožňuje přesun od jednoho paradigmatu k jinému“, Poetry Passage#2 se (s Gillesem Deleuzem) zabývá schopností poezie vytvářet smysl a (s Paolem Virnem) úvahami o jazyce jakožto transindividuální realitě, která vždy předem předpokládá veřejnou výměnu. Italský filozof a sémiolog je toho názoru, že lidský druh nesestává ze samostatných jedinců, a to právě proto, že má schopnost řeči; lidský druh je tak pro každé lingvistické vystoupení jevištěm i hledištěm.

Poetry Passage#3: 24. 6. – 10. 9. 2016

Poetry Passage#4: 6. 10. 2016 – 8. 1. 2017

Helena Hladilová. Introduced by Adam Budak

Datum konání: 6. 2. – 22. 5. 2016

Místo konání: Veletržní palác

Kurátor: Adam Budak

Uměleckou praxi Heleny Hladilové (1983) lze charakterizovat jako průběžné dialektické zkoumání tvorby objektu a performativnosti. Její díla ztělesňují průmět objektu, diváka, akce a okolního prostoru, skrze něž defetisizuje umělecký objekt a vytváří rovnostářský vztah mezi umělcem/performerem a divákem/účastníkem akce. Umělecká díla, byť jsou autonomní, vznikají často v kontextu nebo v reakci na jejich vystavení, a tím zdůrazňují víceznačnou povahu výstavního prostoru a jeho schopnost utvářet prezentaci a zážitek z umění. Vztah mezi fyzickým prostorem, společenským zážitkem a přirozeným světem vytváří soubor děl, který je zároveň prchavý, nepředpověditelný a úžasně něžný.

Výstavní projekty spolupřátané v roce 2016 Národní galerií v Praze

Umprum Attack!

Datum konání: 20. 1. – 13. 3. 2016

Místo konání: Veletržní palác

Kurátoři: Petr Krejzek, Pavla Pauknerová, Iva Knoblochová a Lukáš Fišárek

Výroční výstava Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze mapující ty nejlepší studentské práce roku 2015 zosťrených kritickými pohledy na problematiku uměleckého školství z pohledů kritiky odborné veřejnosti.

Diplomanti AVU 2016

Datum konání: 24. 6. – 3. 8. 2016

Místo konání: Veletržní palác

Kurátor: Otto M. Urban

Asistence: Milan Mikuláščík, Marek Škubal, Jiří Lautenkranz

Výstava Diplomanti AVU 2016 představí tvorbu čerstvých absolventů Akademie výtvarných umění v Praze. AVU je nejstarší uměleckou školou v českých zemích založenou již v roce 1799. Jejím zakladatelem byla Společnost vlasteneckých přátel umění, tedy instituce stojící také u zrodu Národní galerie v Praze v roce 1796. Vzájemná spolupráce je tak logickým vyústěním společné historie i skutečnosti, že ve stálých sbírkách Národní galerie nalézáme množství děl absolventů AVU. Výstava v Národní galerii prezentuje díla umělců, kteří by se mohli a měli v následujících letech výrazně projevit a prosadit nejen na domácí, ale i na zahraniční výtvarné scéně.

Cena Jindřicha Chalupeckého / Finále 2016

Datum konání: 30. 9. – 5. 12. 2016

Místo konání: místo bude upřesněno
Kurátorka: Karina Kottová

V roce 2016 se výstava finalistů Ceny Jindřicha Chalupického uskuteční opět v Národní galerii v Praze. Jména finalistů Ceny Jindřicha Chalupického 2016 budou zveřejněna v lednu 2016. Vybírá je mezinárodní porota ve složení Holly Block, kurátorka a ředitelka The Bronx Museum of the Arts v New Yorku, výtvarník Jiří Kovanda, teoretička umění a ředitelka Slovenské národní galerie Alexandra Kusá, Islandan Gunnar B. Kvaran, ředitel The Astrup Fearnley Museum of Modern Art v Oslu, teoretička umění a kurátorka Pavlína Morganová a Marina Shcherbenko, kurátorka a odborná poradkyně v Bottega Gallery a Shcherbenko Art Centre v Kyjevě. Novým členem poroty je výtvarný kritik a kurátor Marek Pokorný, umělecký manažer Galerie města Ostravy PLATO a bývalý ředitel Moravské galerie v Brně.

StartPoint 2016 – cena pro diplomanty evropských uměleckých škol

Datum konání: 5. 10. 2016 – 8. 1. 2017
Místo konání: Veletržní palác
Kurátor: Pavel Vančát

Cena StartPoint mapuje již od roku 2003 diplomové práce studentů evropských uměleckých škol a dnes je největší přehlídkou svého druhu. StartPoint svým ojedinělým rozsahem pokrývá pestrou směsici výtvarných žánrů i přístupů, které sahají od klasické malby přes sochu či fotografii až po multimediální instalaci a video, a představuje tak celou šíři nastupující evropské umělecké generace.

Tiskové materiály a obrazový doprovod

ftp://78.41.22.132/press
login: press
heslo: press*2015*

Generální partner

Komerční banka

Hlavní mediální partner

Česká televize

Mediální partneři

Český rozhlas, Hospodářské noviny, Aktuálně.cz, Prague Events Calendar, Anopress IT, The Museum Channel, Artmap

Kontakt

Národní galerie v Praze
Staroměstské náměstí 12, 110 15 Praha 1
[Web](#) | [Facebook](#) | [Twitter](#) |
[Instagram](#) | [YouTube](#)

Tereza Ježková
PR manager
+420 728 301 377
jezkova@ngprague.cz